

NEGERI PULAU PINANG

Warta Kerajaan

DITERBITKAN DENGAN KUASA
GOVERNMENT OF PENANG GAZETTE
PUBLISHED BY AUTHORITY

Jil. 55
No. 17

18hb Ogos 2011

TAMBAHAN No. 2
ENAKMEN

Enakmen yang berikut, yang telah diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang pada hari yang kesepuluh dalam bulan Mei 2011 dan telah diperkenankan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri pada hari kedua puluh tujuh dalam bulan Jun 2011, adalah disiarkan mengikut kuasanya syarat-syarat Perkara 26 dalam Perlembagaan Negeri Pulau Pinang:

The following Enactment, passed by the State Legislative Assembly of the State of Penang on the tenth day of May 2011 and assented to by His Excellency the Yang di-Pertua Negeri on the twenty seven day of June 2011, is published in accordance with the provisions of Article 26 of the Constitution of the State of Penang:

No.	Tajuk Ringkas/Short Title
Enakmen 14	Enakmen Warisan Negeri Pulau Pinang 2011 State of Penang Heritage Enactment 2011
Enakmen 15	Enakmen Caj Air Pulau Pinang (Pengesahan) 2011 Penang Water Charges (Validation) Enactment 2011

UNDANG-UNDANG NEGERI PULAU PINANG

Enakmen 14

**ENAKMEN WARISAN NEGERI
PULAU PINANG 2011**

Tarikh Persetujuan DiRaja ... .. 27 Jun 2011

Tarikh diterbitkan dalam *Warta* ... .. 18 Ogos 2011

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada **Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik)**.

UNDANG-UNDANG NEGERI PULAU PINANG**Enakmen 14****ENAKMEN WARISAN NEGERI
PULAU PINANG 2011**

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I**PERMULAAN**

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran
3. Pemakaian Akta Warisan Kebangsaan 2005

BAHAGIAN II**MAJLIS WARISAN NEGERI PULAU PINANG**

4. Penubuhan Majlis Warisan Negeri Pulau Pinang
5. Fungsi Majlis
6. Keanggotaan Majlis
7. Setiausaha
8. Tempoh jawatan
9. Pembatalan pelantikan dan peletakan jawatan
10. Pengosongan jawatan
11. Elaun
12. Mesyuarat
13. Majlis boleh mengundang orang lain ke mesyuarat
14. Penubuhan jawatankuasa

BAHAGIAN III

PESURUHJAYA WARISAN NEGERI

Seksyen

15. Pesuruhjaya Warisan Negeri
16. Fungsi Pesuruhjaya
17. Kuasa Pesuruhjaya

BAHAGIAN IV

WARISAN KEBUDAYAAN DAN WARISAN SEMULA JADI

Bab 1

Tapak warisan kebudayaan ketara dan warisan semula jadi

18. Penetapan tapak warisan
19. Tapak bersempadanan dan berdekatan
20. Kuasa memasuki tapak
21. Notis penetapan tapak warisan
22. Bantahan
23. Pendengaran
24. Keputusan Pesuruhjaya
25. Rayuan
26. Tapak warisan sebagai Warisan Negeri
27. Notis kepada pihak berkuasa perancang tempatan

Bab 2

Warisan kebudayaan tidak ketara

28. Perisytiharan warisan kebudayaan tidak ketara

BAHAGIAN V

WARISAN NEGERI

Seksyen

29. Perisytiharan Warisan Negeri
30. Pemunyaan atau pemilikan Warisan Negeri
31. Daftar Warisan Negeri

BAHAGIAN VI

PENGURUSAN, PEMELIHARAAN DAN PEMULIHARAAN
WARISAN NEGERI

Bab 1

Tapak warisan

32. Notis menjual tapak warisan
33. Pertukaran pemunyaan tapak warisan
34. Penjagaan tapak warisan
35. Permohonan kebenaran merancang
36. Pembiayaan kerja pemeliharaan dan pemuliharaan
37. Pelan pengurusan pemuliharaan

Bab 2

Warisan kebudayaan tidak ketara

38. Pemuliharaan warisan kebudayaan tidak ketara

BAHAGIAN VII

PENGUATKUASAAN

39. Pelantikan pegawai penguat kuasa
40. Kad kuasa

Seksyen

41. Menghalang pengeledahan, dsb.
42. Kuasa penyiasatan
43. Kuasa memasuki dan memeriksa tapak warisan
44. Pengeledahan dan penyitaan dengan waran
45. Penyitaan benda, dsb.
46. Notis penyitaan
47. Pemeriksaan orang
48. Kuasa untuk menghendaki kehadiran orang yang mengetahui kes

BAHAGIAN VIII

PELBAGAI

49. Fi masuk
50. Pendakwaan
51. Pengendalian pendakwaan
52. Kesalahan berkenaan dengan tapak warisan
53. Penalti am
54. Kos pembaikan, dsb.
55. Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan
56. Pengkompaunan kesalahan
57. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948
58. Peraturan-peraturan

UNDANG-UNDANG NEGERI PULAU PINANG**Enakmen 14****ENAKMEN WARISAN NEGERI
PULAU PINANG 2011**

DIPERKENANKAN,

(MOHOR KERAJAAN)

TUN DATO' SERI UTAMA
(DR.) HAJI ABDUL RAHMAN
BIN HAJI ABBAS
Yang di-Pertua Negeri

25 Rejab 1432
27 Jun 2011

Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan warisan kebudayaan dan warisan semula jadi bagi negeri Pulau Pinang, dan bagi perkara-perkara yang berkaitan dengannya.

[ ]

DIPERUNDANGKAN oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang seperti yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Enakmen ini bolehlah dinamakan Enakmen Warisan Negeri Pulau Pinang 2011.

(2) Enakmen ini hendaklah mula berkuat kuasa pada tarikh yang akan ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri melalui pemberitahuan dalam *Warta*.

Tafsiran

2. Dalam Enakmen ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“bangunan” ertinya suatu bangunan atau kumpulan bangunan yang berasingan atau bersambung, yang disebabkan oleh seni binanya, kehomogennya atau tempatnya dalam landskap, mempunyai nilai sejagat yang menonjol dari pandangan sejarah, seni atau sains;

“Daftar” ertinya Daftar Warisan Negeri yang diwujudkan dan disenggarakan di bawah seksyen 31 yang mengandungi suatu senarai butiran Warisan Negeri;

“kawasan” termasuklah tapak kerja manusia atau gabungan kerja alam dan manusia, dan kawasan yang termasuk tapak zaman purba yang mempunyai nilai sejagat yang menonjol dari pandangan sejarah, estetik, etnologi atau antropologi;

“Majlis” ertinya Majlis Warisan Negeri Pulau Pinang yang ditubuhkan di bawah seksyen 4;

“monumen” ertinya kerja seni bina, kerja membuat arca dan mengecat monumen, elemen atau struktur daripada jenis arkeologi, inskripsi, penghunian gua dan gabungan ciri, yang mempunyai nilai sejagat yang menonjol dari pandangan sejarah, seni atau sains;

“pegawai penguat kuasa” ertinya mana-mana pegawai yang dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri di bawah seksyen 39;

“pegawai yang diberi kuasa” ertinya mana-mana pegawai yang diberi kuasa secara bertulis dengan sewajarnya oleh Pesuruhjaya;

“pelan pengurusan pemuliharaan” ertinya pelan bagi pemuliharaan yang disediakan di bawah seksyen 37;

“pembaikpulihan” ertinya proses membaik pulih dengan tepat rupa bentuk dan perincian suatu struktur atau sebahagian daripada suatu struktur dan kedudukan struktur itu, sebagaimana yang didapati pada suatu tempoh masa, dengan mengalihkan kerja yang terkemudian dan menggantikan kerja asal yang hilang, dan termasuklah—

- (a) pembaikpulihan sepenuhnya yang melibatkan kedua-dua bahagian luar dan dalam;
- (b) pembaikpulihan sebahagian yang melibatkan bahagian luar, bahagian dalam, atau mana-mana gabungan sebahagian darinya dan digunakan apabila hanya bahagian sesuatu struktur adalah penting dalam menunjukkan nilai kebudayaan pada peringkat kepentingan sejarah, atau menyumbang kepada nilai yang baginya kawasan itu ditetapkan; dan
- (c) pembaikpulihan secara penyesuaian yang melibatkan kesemua atau sebahagian pembaikpulihan luar dengan bahagian dalam disesuaikan bagi suatu kegunaan berfungsi moden;

“pembinaan semula” ertinya proses menghasilkan semula secara tepat melalui suatu pembinaan baru, rupa bentuk dan perincian suatu struktur yang telah hilang, atau sebahagian daripada struktur itu, sebagaimana yang didapati pada suatu tempoh masa dan termasuklah pembinaan semula keseluruhan atau sebahagiannya;

“pemeliharaan” ertinya bertujuan untuk memberhentikan kemerosotan lanjut, reput atau keadaan usang dan menyediakan struktur yang selamat dan kukuh tetapi tidak menjangkakan pembangunan semula yang penting dan termasuklah—

- (a) teknik membantutkan atau memperlahankan proses kemerosotan, reput atau keadaan usang sesuatu butiran atau struktur;
- (b) membaiki keadaan struktur untuk menjadikan sesuatu struktur selamat, boleh didiami, atau selainnya berguna; dan

(c) penyenggaraan biasa dan pembaikan kecil yang tidak mengubah atau memudaratkan rupa fabrik atau sejarah sesuatu struktur;

“pemulihan” ertinya proses mengembalikan sesuatu harta kepada keadaan kebergunaan melalui pembaikan atau pengubahan, yang memungkinkan penggunaan semasa yang efisien sambil memelihara bahagian dan ciri harta itu yang penting kepada seni bina bersejarahnya;

“pemeliharaan” termasuklah pemeliharaan, pembaikpulihan, pembinaan semula, pemulihan dan penyesuaian atau mana-mana gabungannya;

“pemunya”, berhubung dengan mana-mana tanah, ertinya pemunya berdaftar atau pemegang melalui pegangan ikut adat tanah itu;

“penghuni” termasuklah mana-mana orang yang menghuni, mengurus atau mempunyai kawalan ke atas mana-mana harta alih atau tak alih;

“Pesuruhjaya” ertinya Pesuruhjaya Warisan Negeri yang dilantik di bawah seksyen 15;

“Pesuruhjaya Warisan” ertinya Pesuruhjaya Warisan yang dilantik di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005 [*Akta 645*];

“pihak berkuasa tempatan” ertinya majlis perbandaran atau majlis bandaraya, mengikut mana-mana yang berkenaan, yang ditubuhkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 [*Akta 171*];

“pihak berkuasa perancang tempatan” hendaklah mempunyai erti yang sama yang diberikan kepadanya oleh Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 [*Akta 172*];

“tapak warisan” ertinya apa-apa tapak warisan kebudayaan ketara atau warisan semula jadi yang telah ditetapkan sebagai tapak warisan di bawah seksyen 18;

“warisan kebudayaan” termasuklah harta, struktur atau artifak kebudayaan dalam bentuk ketara atau tidak ketara dan bolehlah termasuk perkara, objek, butiran, artifak, struktur pembentukan, persembahan, tarian, lagu atau muzik yang mempunyai nilai estetik, arkeologi, seni bina, kebudayaan, sejarah, saintifik, sosial, spiritual, linguistik atau teknologi yang penting kepada cara hidup masyarakat negeri Pulau Pinang dari segi sejarah atau kontemporari, di atas atau di dalam tanah tetapi tidak termasuk warisan semula jadi;

“warisan kebudayaan ketara” termasuklah kawasan, monumen dan bangunan;

“warisan kebudayaan tidak ketara” termasuklah mana-mana bentuk ungkapan, bahasa, sebutan lidah, pepatah, lagu yang dihasilkan melalui muzik, not, lirik boleh didengar, nyanyian, lagu rakyat, tradisi lisan, puisi, muzik, tarian sebagaimana yang dihasilkan melalui seni pentas, persembahan teater, penggubahan bunyi dan muzik, seni mempertahankan diri, yang telah wujud atau wujud berhubung dengan warisan masyarakat negeri Pulau Pinang;

“Warisan Negeri” ertinya mana-mana tapak warisan kebudayaan ketara, warisan kebudayaan tidak ketara atau tapak warisan semula jadi yang diisytiharkan sebagai Warisan Negeri di bawah seksyen 29;

“warisan semula jadi” termasuklah ciri-ciri semula jadi mana-mana kawasan yang terdiri daripada pembentukan tanah secara fizikal atau biologi atau kumpulan pembentukan itu, ciri geologi atau fisiografi, gunung, sungai, anak sungai, pembentukan batu, pesisir pantai atau mana-mana tapak semula jadi yang mempunyai nilai yang menonjol dari pandangan semula jadi, sains, pemuliharaan sejarah atau keindahan semula jadi termasuklah flora dan fauna di negeri Pulau Pinang.

Pemakaian Akta Warisan Kebangsaan 2005

3. Tiada apa pun yang terkandung dalam Enakmen ini boleh dalam apa-apa cara memberi kesan kepada atau mengurangkan daripada peruntukan Akta Warisan Kebangsaan 2005, dan dalam pemakaian apa-apa peruntukan Enakmen ini kepada mana-mana

orang, peruntukan Enakmen ini hendaklah terpakai tertakluk kepada peruntukan Akta itu dan, selanjutnya, jika berlaku apa-apa konflik atau ketidakselarasan antara apa-apa peruntukan Enakmen ini dan Akta itu, peruntukan Akta itu akan mengatasi.

BAHAGIAN II

MAJLIS WARISAN NEGERI PULAU PINANG

Penubuhan Majlis Warisan Negeri Pulau Pinang

4. Majlis Warisan Negeri Pulau Pinang ditubuhkan.

Fungsi Majlis

5. Fungsi Majlis adalah untuk—

- (a) menasihati Pihak Berkuasa Negeri bagi apa-apa perkara yang berhubungan dengan pemeliharaan, pemuliharaan dan perlindungan warisan kebudayaan atau warisan semula jadi, dan perkara yang berhubungan dengan pelaksanaan Enakmen ini;
- (b) mencadangkan pembentukan polisi berkenaan warisan kebudayaan atau warisan semula jadi kepada Pihak Berkuasa Negeri;
- (c) berunding dan menyelaras dengan Pesuruhjaya Warisan bagi apa-apa perkara yang berhubungan dengan pemeliharaan, pemuliharaan dan perlindungan warisan kebudayaan atau warisan semula jadi;
- (d) memantau dan menyelaras dengan pihak berkuasa perancang tempatan berhubung dengan rancangan pemajuan bagi tapak warisan;
- (e) memantau dan mencadang apa-apa penambahbaikan kepada garis panduan dan pelan pengurusan pemuliharaan Warisan Negeri;

- (f) menjalankan apa-apa kajian atau penyelidikan berkenaan warisan kebudayaan dan warisan semula jadi; dan
- (g) melaksanakan apa-apa fungsi lain yang boleh diarah kepadanya oleh Pihak Berkuasa Negeri untuk pelaksanaan wajar dan berkesan Enakmen ini bagi maksud pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan warisan kebudayaan atau warisan semula jadi.

Keanggotaan Majlis

- 6.** Majlis hendaklah terdiri daripada anggota yang berikut:
- (a) seorang Pengerusi iaitu Ketua Menteri;
  - (b) tiga orang ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri;
  - (c) Setiausaha Kerajaan Negeri atau wakilnya;
  - (d) Pegawai Kewangan Negeri atau wakilnya;
  - (e) Pengarah Perancang Bandar dan Desa atau wakilnya;
  - (f) Yang Dipertua Majlis Perbandaran Pulau Pinang atau wakilnya;
  - (g) Yang Dipertua Majlis Perbandaran Seberang Perai atau wakilnya;
  - (h) Pesuruhjaya Warisan Negeri;
  - (i) Kurator Muzium dan Balai Seni Lukis Negeri Pulau Pinang atau wakilnya;
  - (j) Pengurus Besar *Georgetown World Heritage Incorporated* atau wakilnya; dan
  - (k) tidak kurang daripada lima orang anggota lain yang dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri.

Setiausaha

7. Pesuruhjaya hendaklah melantik mana-mana penjawat awam untuk menjadi Setiausaha kepada Majlis.

Tempoh jawatan

8. Tertakluk kepada apa-apa syarat yang dinyatakan dalam surat cara pelantikannya, seseorang anggota, yang dilantik di bawah perenggan 6(k) melainkan jika dia terlebih dahulu meletakkan atau mengosongkan jawatannya atau pelantikannya terlebih dahulu dibatalkan, hendaklah memegang jawatan selama tempoh yang tidak melebihi dua tahun dan layak untuk dilantik semula.

Pembatalan pelantikan dan peletakan jawatan

9. (1) Pelantikan mana-mana anggota yang dilantik di bawah perenggan 6(k) boleh, pada bila-bila masa, dibatalkan oleh Pihak Berkuasa Negeri tanpa memberikan apa-apa sebab bagi pembatalan itu.

(2) Seseorang anggota boleh, pada bila-bila masa, meletakkan jawatannya dengan memberikan notis bertulis yang dialamatkan kepada Pihak Berkuasa Negeri.

Pengosongan jawatan

10. Jawatan seseorang anggota Majlis hendaklah menjadi kosong jika dia—

(a) mati;

(b) menjadi bankrap;

(c) telah disabitkan atas apa-apa kesalahan dan dikenakan hukuman pemenjaraan selama tempoh tidak kurang daripada dua bulan;

- (d) tidak sempurna akal atau selainnya tidak berupaya menunaikan kewajipannya; atau
- (e) tidak menghadiri mesyuarat Majlis tiga kali berturut-turut tanpa kebenaran Pengerusi, atau dalam hal Pengerusi, tanpa kebenaran Pihak Berkuasa Negeri.

Elaun

11. Tiap-tiap anggota Majlis boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Pihak Berkuasa Negeri.

Mesyuarat

12. (1) Majlis hendaklah bermesyuarat sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh tiga bulan bagi melaksanakan fungsinya.

(2) Kuorum Majlis dalam apa-apa mesyuarat hendaklah sekurang-kurangnya separuh daripada anggota Majlis.

(3) Jika, mengenai sesuatu persoalan untuk ditentukan oleh Majlis terdapat bilangan undi yang sama banyak, Pengerusi hendaklah mempunyai undi pemutus.

(4) Sekiranya Pengerusi tidak hadir atau tidak dapat bertindak kerana sakit atau apa-apa sebab lain, mana-mana anggota Majlis boleh dilantik oleh anggota yang hadir untuk mempengerusikan mesyuarat.

(5) Tertakluk kepada Enakmen ini, Majlis bolehlah menentukan tatacara mesyuaratnya sendiri.

Majlis boleh mengundang orang lain ke mesyuarat

13. (1) Majlis boleh mengundang mana-mana orang lain untuk menghadiri mana-mana mesyuarat atau pertimbangan teliti Majlis bagi maksud menasihatinya tentang apa-apa perkara yang sedang dibincangkan, tetapi mana-mana orang yang hadir sedemikian tidak berhak untuk mengundi dalam mesyuarat atau pertimbangan teliti itu.

(2) Mana-mana orang yang diundang untuk menghadiri mana-mana mesyuarat atau pertimbangan teliti Majlis di bawah subseksyen (1) boleh dibayar apa-apa elaun yang ditentukan oleh Pihak Berkuasa Negeri.

Penubuhan jawatankuasa

14. (1) Majlis boleh menubuhkan apa-apa jawatankuasa sebagaimana yang difikirkannya perlu atau suai manfaat untuk membantunya melaksanakan fungsi atau kewajibannya dan menjalankan kuasanya di bawah Enakmen ini.

(2) Sesuatu jawatankuasa boleh mengawal selia tatacaranya sendiri.

(3) Sesuatu jawatankuasa adalah tertakluk kepada dan hendaklah bertindak mengikut apa-apa arahan yang diberikan kepadanya oleh Majlis.

BAHAGIAN III

PESURUHJAYA WARISAN NEGERI

Pesuruhjaya Warisan Negeri

15. Pihak Berkuasa Negeri boleh, dari semasa ke semasa, melantik seorang penjawat awam untuk menjadi Pesuruhjaya Warisan Negeri bagi melaksanakan fungsi dan menjalankan kewajipan di bawah Enakmen ini.

Fungsi Pesuruhjaya

16. Fungsi Pesuruhjaya adalah untuk—

- (a) memastikan bahawa Enakmen ini ditadbirkan, dikuatkuasakan, diberi kuat kuasa, dijalankan dan dipatuhi;

- (b) mengisytiharkan apa-apa warisan kebudayaan dan warisan semula jadi sebagai Warisan Negeri;
- (c) menyelaras dengan Majlis berhubung dengan pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan warisan;
- (d) menasihati Pihak Berkuasa Perancang Tempatan, mana-mana badan atau agensi lain berhubung dengan pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan warisan;
- (e) mewujudkan dan menyelenggara Daftar Warisan Negeri;
- (f) menggalakkan dan memudahkan apa-apa penyelidikan yang berhubung dengan warisan;
- (g) mengawasi dan menyelia proses pemeliharaan dan pemuliharaan Warisan Negeri;
- (h) menganjurkan program, pameran dan promosi pelancongan berhubung dengan pemeliharaan dan pemuliharaan Warisan Negeri;
- (i) menyediakan atau mengeluarkan dasar, garis panduan atau arahan berhubung dengan pengurusan, pemeliharaan dan pemuliharaan warisan dan, hendaklah selaras dengan dasar dan arahan Pesuruhjaya Warisan; dan
- (j) melaksanakan apa-apa fungsi lain sebagaimana yang diarahkan oleh Pihak Berkuasa Negeri dari semasa ke semasa.

Kuasa Pesuruhjaya

17. Pesuruhjaya hendaklah mempunyai segala kuasa sebagaimana yang perlu bagi, atau berkaitan dengan, atau bersampingan dengan, pelaksanaan fungsinya di bawah Enakmen ini.

BAHAGIAN IV

WARISAN KEBUDAYAAN DAN WARISAN SEMULA JADI

Bab 1

*Tapak warisan kebudayaan ketara dan
warisan semula jadi***Penetapan tapak warisan**

18. (1) Pesuruhjaya boleh dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri, menetapkan mana-mana tapak yang mempunyai nilai warisan kebudayaan ketara atau warisan semula jadi menjadi tapak warisan.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Pesuruhjaya bolehlah berunding dengan Majlis sebelum mendapat kelulusan Pihak Berkuasa Negeri.

Tapak bersempadanan dan berdekatan

19. (1) Jika suatu tapak tidak mempunyai nilai warisan kebudayaan ketara atau warisan semula jadi tetapi Pesuruhjaya berpuas hati bahawa tapak itu patut ditetapkan sebagai tapak warisan disebabkan oleh kedekatannya kepada dan untuk perlindungan dan penambahbaikan tapak lain yang telah ditetapkan sebagai tapak warisan di bawah seksyen 18, Pesuruhjaya boleh menetapkan tapak itu sebagai tapak warisan.

(2) Apa-apa penetapan yang dibuat di bawah subseksyen (1) hendaklah dibatalkan jika penetapan tapak yang lain itu dibatalkan.

Kuasa memasuki tapak

20. (1) Pesuruhjaya atau mana-mana pegawai yang diberi kuasa boleh, pada bila-bila masa, memasuki sesuatu tapak untuk memeriksa, meninjau, menyiasat atau menjalankan apa-apa kerja yang perlu bagi maksud untuk menetapkan tapak itu sebagai tapak warisan.

(2) Pesuruhjaya atau mana-mana pegawai yang diberi kuasa hendaklah memberi notis secara bertulis tidak kurang daripada empat belas hari daripada tarikh kemasukan itu kepada pemunya atau penghuni tapak itu.

(3) Jika pemunya atau penghuni tapak itu membantah apa-apa kemasukan di bawah subsekyen (1) atas alasan keagamaan, Pesuruhjaya atau mana-mana pegawai yang diberi kuasa tidak boleh memasuki tapak itu kecuali dengan arahan bertulis daripada Pihak Berkuasa Negeri.

(4) Pesuruhjaya boleh membuat apa-apa perkiraan dengan pemunya atau penghuni tapak itu bagi apa-apa kerugian atau kerosakan yang dialami atau dikatakan telah dialami oleh pemunya atau penghuni itu disebabkan oleh kemasukan itu.

(5) Mana-mana orang yang menghalang atau enggan membenarkan Pesuruhjaya atau mana-mana pegawai yang diberi kuasa untuk memasuki mana-mana tapak di bawah subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan.

Notis penetapan tapak warisan

21. (1) Apabila Pesuruhjaya membuat keputusan untuk menetapkan suatu tapak sebagai tapak warisan, Pesuruhjaya hendaklah, memberikan suatu notis bertulis kepada pemunya atau penghuni tapak itu tentang keputusannya.

(2) Pesuruhjaya hendaklah, dengan seberapa segera yang mungkin, selepas memberikan notis di bawah subseksyen (1)—

(a) menyebabkan disiarkan dalam *Warta* dan akhbar tempatan di dalam bahasa kebangsaan—

(i) suatu notis untuk menetapkan tapak itu sebagai suatu tapak warisan; dan

(ii) apa-apa perkara lain yang membentuk atau yang berhubungan dengan penetapan itu yang pada pendapatnya wajar disiarkan; dan

(b) memfailkan suatu notis untuk menetapkan tapak itu sebagai suatu tapak warisan di pejabat tanah tempat tapak itu terletak.

Bantahan

22. Pemunya atau penghuni tapak atau mana-mana orang lain yang terjejas atau berkemungkinan akan terjejas oleh mana-mana penetapan tapak sebagai tapak warisan boleh membuat bantahan terhadap keputusan penetapan tapak itu dengan menyampaikan notis bantahan kepada Pesuruhjaya dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh penyiaran notis di bawah perenggan 21(2)(a).

Pendengaran

23. (1) Apabila Pesuruhjaya menerima apa-apa notis bantahan di bawah seksyen 22, Pesuruhjaya hendaklah menetapkan suatu tarikh, masa dan tempat untuk mendengar bantahan itu dan hendaklah memaklumkan dalam bentuk yang ditetapkan kepada pihak yang membantah sekurang-kurangnya dua puluh satu hari sebelum tarikh pendengaran dijalankan.

(2) Apabila menerima notis di bawah subseksyen (1), pihak yang membantah itu hendaklah hadir di hadapan Pesuruhjaya dan memberikan alasan bantahan itu.

Keputusan Pesuruhjaya

24. (1) Apabila Pesuruhjaya, setelah mendengar bantahan di bawah seksyen 22 dan tertakluk kepada seksyen 25, jika ada, berpuas hati bahawa tapak itu mempunyai nilai warisan kebudayaan ketara atau warisan semula jadi, Pesuruhjaya boleh—

(a) menetapkan tapak itu sebagai tapak warisan; dan

(b) memberi suatu notis bertulis kepada pemunya atau penghuni tapak itu mengenai keputusannya.

(2) Dengan seberapa segera yang mungkin selepas keputusan dibuat di bawah subseksyen (1), Pesuruhjaya hendaklah—

(a) menyebabkan disiarkan dalam *Warta* dan akhbar tempatan di dalam bahasa kebangsaan—

(i) suatu notis bahawa tapak itu telah ditetapkan sebagai tapak warisan; dan

(ii) apa-apa perkara lain yang membentuk atau yang berhubungan dengan penetapan itu yang pada pendapatnya wajar disiarkan; dan

(b) memfailkan suatu notis di pejabat tanah tempat tapak warisan itu terletak yang memaklumkan bahawa tapak itu telah ditetapkan sebagai tapak warisan.

(3) Jika Pesuruhjaya membuat keputusan untuk tidak meneruskan penetapan tapak yang dicadangkan, Pesuruhjaya hendaklah dengan serta-merta memberitahu pemunya atau penghuni tapak itu dan pejabat tanah tempat tapak itu terletak secara bertulis mengenai keputusan itu, dengan atau tanpa memberikan apa-apa sebab.

Rayuan

25. (1) Mana-mana orang yang terkilan dengan keputusan Pesuruhjaya di bawah subseksyen 24(1) boleh, dalam tempoh tiga puluh hari dari tarikh keputusan itu merayu secara bertulis kepada Pihak Berkuasa Negeri.

(2) Pihak Berkuasa Negeri boleh mengesahkan, mengakas atau mengubah keputusan yang dirayukan terhadap dan, dalam mengesahkan, mengakas atau mengubah keputusan itu, boleh mengenakan apa-apa terma atau syarat yang difikirkannya adil atau perlu.

(3) Sebelum membuat apa-apa keputusan di bawah subseksyen (2), Pihak Berkuasa Negeri boleh merujuk perkara itu kepada Majlis.

(4) Jika Pihak Berkuasa Negeri mengesahkan keputusan Pesuruhjaya, Pesuruhjaya hendaklah menetapkan tapak itu sebagai tapak warisan.

(5) Keputusan Pihak Berkuasa Negeri di bawah seksyen ini adalah muktamad.

Tapak warisan sebagai Warisan Negeri

26. Pesuruhjaya boleh, dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri, mengisytiharkan mana-mana tapak warisan yang telah ditetapkan di bawah Bab ini menjadi Warisan Negeri.

Notis kepada pihak berkuasa perancang tempatan

27. Pesuruhjaya hendaklah memberitahu pihak berkuasa perancang tempatan tempat tapak warisan itu terletak bagi membolehkan pihak berkuasa itu mengambil kira apa-apa perkara, dasar, strategi atau pelan tindakan berhubung dengan kepentingan tapak warisan itu dalam menyediakan apa-apa rancangan pembangunan dalam kawasan itu di bawah Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976.

Bab 2

Warisan kebudayaan tidak ketara

Perisytiharan warisan kebudayaan tidak ketara

28. (1) Pesuruhjaya boleh, dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri, mengisytiharkan mana-mana warisan kebudayaan tidak ketara di negeri Pulau Pinang untuk menjadi Warisan Negeri.

(2) Mana-mana orang boleh mencadangkan kepada Pesuruhjaya mana-mana warisan kebudayaan tidak ketara untuk ditetapkan sebagai Warisan Negeri.

BAHAGIAN V

WARISAN NEGERI

Perisytiharan Warisan Negeri

29. (1) Pesuruhjaya boleh, dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri, melalui pemberitahuan yang disiarkan dalam *Warta*, mengisytiharkan

mana-mana tapak warisan kebudayaan ketara, warisan kebudayaan tidak ketara atau tapak warisan semula jadi sebagai suatu Warisan Negeri.

(2) Dalam membuat perisytiharan di bawah subseksyen (1), Pesuruhjaya boleh menimbangkan perkara yang berikut:

- (a) kepentingan sejarah Negeri;
- (b) ciri reka bentuk atau estetik;
- (c) pembaharuan atau pencapaian saintifik atau teknikal;
- (d) hubungan sosial atau kebudayaan masyarakat;
- (e) potensi untuk mendidik, menjelaskan atau menyediakan penyiasatan saintifik berhubung dengan warisan kebudayaan dan warisan semula jadi di negeri Pulau Pinang; atau
- (f) keunikan warisan kebudayaan atau warisan semula jadi.

(3) Jika tapak itu terletak di atas tanah beri hak milik atau dipunyai oleh mana-mana orang selain Kerajaan Negeri, pemunya, penjaga atau pemegang amanah tapak itu, hendaklah diberitahu sekurang-kurangnya tiga puluh hari sebelum tarikh perisytiharan dicadangkan itu.

(4) Jika perisytiharan di bawah subseksyen (1) melibatkan suatu warisan kebudayaan tidak ketara dan hak cipta masih wujud dalam apa-apa kerja, keizinan pemunya hak cipta itu hendaklah diperoleh sebelum apa-apa perisytiharan itu dibuat.

Pemunyaan atau pemilikan Warisan Negeri

30. Mana-mana Warisan Negeri yang dipunyai atau dimiliki oleh mana-mana orang selain Kerajaan Negeri boleh terus berada dalam milikan pemunya, penjaga atau pemegang amanahnya.

Daftar Warisan Negeri

31. (1) Pesuruhjaya hendaklah mewujudkan suatu daftar yang dikenali sebagai Daftar Warisan Negeri yang mengandungi senarai tapak warisan kebudayaan ketara, warisan kebudayaan tidak ketara dan tapak warisan semula jadi yang telah diisytiharkan sebagai Warisan Negeri di bawah seksyen 29.

(2) Pesuruhjaya hendaklah menyelenggara dan memastikan Daftar itu sentiasa dikemas kini dari semasa ke semasa dan disimpan dalam keadaan baik.

(3) Mana-mana orang boleh meminta apa-apa maklumat yang terkandung dalam Daftar itu dan Pesuruhjaya boleh memberi maklumat itu dan mengenakan fi yang ditetapkan bagi maklumat itu.

BAHAGIAN VI**PENGURUSAN, PEMELIHARAAN DAN PEMULIHARAAN
WARISAN NEGERI****Bab 1***Tapak warisan***Notis menjual tapak warisan**

32. Seorang pemunya tapak warisan yang berhasrat untuk menjual keseluruhan atau mana-mana bahagian tapak warisan hendaklah memberitahu Pesuruhjaya secara bertulis maklumat tentang perjanjian penjualan itu dalam tempoh dua puluh lapan hari dari tarikh perjanjian itu ditandatangani.

Pertukaran pemunyaan tapak warisan

33. (1) Mana-mana orang yang membeli atau memperoleh apa-apa tapak warisan hendaklah dalam tempoh dua puluh lapan hari

dari tarikh penyempurnaan pembelian atau pemerolehan itu, memberitahu Pesuruhjaya secara bertulis tentang—

(a) nama dan alamatnya; dan

(b) sama ada dia berniat untuk menduduki tapak itu.

(2) Mana-mana orang yang telah memberitahu Pesuruhjaya apa-apa maklumat di bawah subseksyen (1) hendaklah, dalam tempoh dua puluh lapan hari dari apa-apa perubahan maklumat yang diberikan itu, memberitahu Pesuruhjaya secara bertulis tentang perubahan itu.

Penjagaan tapak warisan

34. (1) Pemunya atau penghuni suatu tapak warisan hendaklah memastikan bahawa tapak itu sentiasa dalam keadaan baik.

(2) Pemunya atau penghuni suatu tapak warisan hendaklah membenarkan Pesuruhjaya, mana-mana pegawai yang diberi kuasa atau pegawai penguat kuasa memasuki tapak itu bagi maksud menjalankan apa-apa kerja pemeliharaan, pembaikan atau penyelenggaraan sebagaimana yang difikirkannya suai manfaat atau perlu.

(3) Jika Pesuruhjaya berpuas hati bahawa langkah-langkah yang munasabah tidak diambil bagi pemeliharaan sewajarnya tapak warisan itu, dia boleh menjalankan apa-apa kerja pembaikan, setelah memberikan kepada pemunya atau penghuni tapak itu empat belas hari notis bertulis mengenai niatnya untuk membuat demikian, dan segala kos dan belanja yang ditanggung semasa menjalankan kerja itu hendaklah dibayar balik oleh pemunya atau penghuni tapak itu.

Permohonan kebenaran merancang

35. (1) Pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menyelaras dan mendapatkan nasihat daripada Pesuruhjaya sebelum meluluskan apa-apa permohonan kebenaran merancang atau perintah pembangunan yang melibatkan tapak warisan.

(2) Sesuatu permohonan di bawah subseksyen (1), hendaklah mengandungi perkara yang berikut:

- (a) butiran yang mencukupi untuk mengenal pasti monumen atau bangunan yang berhubung dengan permohonan itu, termasuk pelan susun aturnya, pelan bangunan terukur dan fotograf tiap-tiap sudut, termasuk bahagian luar dan bahagian dalam monumen atau bangunan itu;
- (b) apa-apa pelan dan lukisan lain untuk memperihalkan kerja dalam permohonan itu;
- (c) langkah yang telah diambil bagi memastikan keselamatan tapak warisan dan tanah yang berdekatan; dan
- (d) apa-apa butiran lain sebagaimana yang dikehendaki oleh Pesuruhjaya.

(3) Bagi maksud perenggan 2(c), tanah yang berdekatan ertinya—

- (a) mana-mana tanah yang bersempadanan dalam lingkungan dua ratus meter dari sempadan tanah yang dimaksudkan oleh permohonan di bawah seksyen ini;
- (b) mana-mana tanah yang terpisah dari tanah yang dimaksudkan oleh permohonan yang dibuat di bawah seksyen ini oleh mana-mana jalan, lorong, parit atau tanah rizab yang lebarnya tidak melebihi dua puluh meter dan yang akan menjadi bersempadanan dengan tanah yang dimaksudkan oleh permohonan itu jika tanah itu tidak dipisahkan oleh jalan, lorong, parit atau tanah rizab itu; atau
- (c) mana-mana tanah yang terletak dalam lingkungan dua ratus meter dari sempadan tanah yang dimaksudkan oleh permohonan di bawah seksyen ini.

(4) Pesuruhjaya hendaklah menasihati pihak berkuasa perancang tempatan supaya mengenakan apa-apa syarat apabila memberikan kebenaran merancang atau perintah pembangunan yang melibatkan suatu tapak warisan yang bolehlah termasuk—

- (a) menghendaki pematuhan mana-mana garis panduan dan tatacara pemuliharaan yang dikeluarkan oleh Pihak Berkuasa Negeri;
- (b) menghendaki pembayaran apa-apa kerosakan yang disebabkan kepada mana-mana tapak warisan selepas kerja yang dibenarkan oleh kebenaran merancang atau perintah pembangunan itu selesai; atau
- (c) menghendaki perlindungan dan pengekalan mana-mana ciri tertentu tapak warisan itu.

(5) Jika kebenaran merancang diberikan, Pesuruhjaya hendaklah berhubung, bekerjasama dan menyelaraskan dengan pihak berkuasa perancang tempatan untuk memastikan apa-apa terma dan syarat yang dikenakan kepada pemunya atau penghuni tapak warisan yang berhubungan dengan pemuliharaan tapak warisan dipatuhi.

(6) Mana-mana orang yang tidak mematuhi mana-mana syarat yang dikenakan di bawah subseksyen (4) melakukan suatu kesalahan.

Pembiayaan kerja pemeliharaan dan pemuliharaan

36. (1) Seseorang pemunya tapak warisan boleh memohon kepada Pesuruhjaya apa-apa pemberian atau pinjaman bagi maksud menjalankan apa-apa kerja pemeliharaan dan pemuliharaan di atas tapak warisan itu.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Pesuruhjaya hendaklah menimbang permohonan dari pemunya tapak warisan itu dengan mengambil kira apa-apa perkara yang difikirkannya wajar bagi tujuan pemeliharaan dan pemuliharaan tapak itu, dan mengemukakan cadangannya kepada Majlis bagi kelulusan.

(3) Majlis boleh, selepas menimbangkan cadangan yang dikemukakan kepadanya, sama ada meluluskannya secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya atau menolaknya.

(4) Majlis melalui Pesuruhjaya hendaklah mengemukakan permohonan yang telah diluluskan kepada Pihak Berkuasa Negeri bagi tujuan persetujuan Pihak Berkuasa Negeri, dan apabila persetujuan diberikan, Pesuruhjaya boleh mengeluarkan pemberian atau pinjaman bagi kerja-kerja pemeliharaan dan pemuliharaan itu.

(5) Apabila memberi persetujuan, Pihak Berkuasa Negeri boleh mengenakan apa-apa syarat sebagaimana yang difikirkannya sesuai ke atas pemunya.

Pelan pengurusan pemuliharaan

37. (1) Pesuruhjaya hendaklah, selepas berunding dengan Majlis, menyediakan suatu pelan pengurusan pemuliharaan bagi maksud—

- (a) menggalakkan pemuliharaan atau pembinaan semula suatu tapak warisan; dan
- (b) memastikan pengurusan wajar sesuatu tapak warisan termasuk penggunaan dan pembangunan semua monumen, bangunan dan kawasan dalam tapak warisan itu dan pemeliharaan persekitaran.

(2) Pesuruhjaya hendaklah dari semasa ke semasa—

- (a) menyerahkan pelan pengurusan pemuliharaan kepada pihak berkuasa perancang tempatan;
- (b) menasihati dan menyelaraskan dengan pihak berkuasa perancang tempatan bagi pelaksanaan pelan pengurusan pemuliharaan dan garis panduannya; dan
- (c) mengkaji semula mana-mana pelan pengurusan pemuliharaan itu.

Bab 2

Warisan kebudayaan tidak ketara

Pemuliharaan warisan kebudayaan tidak ketara

38. (1) Pesuruhjaya boleh mengadakan suatu garis panduan dan tatacara bagi tujuan mengekalkan dan memulihara keaslian warisan kebudayaan tidak ketara di negeri Pulau Pinang.

(2) Pemunya atau penjaga warisan kebudayaan tidak ketara hendaklah mengambil segala langkah yang perlu untuk membangunkan, mengenal pasti, menghantar, menyebabkan dilaksanakan dan memudahkan penyelidikan ke atas warisan kebudayaan tidak ketara itu mengikut garis panduan dan tatacara yang ditetapkan.

BAHAGIAN VII

PENGUATKUASAAN

Pelantikan pegawai penguat kuasa

39. (1) Pihak Berkuasa Negeri boleh, dari semasa ke semasa, melantik dari kalangan penjawat awam dan pegawai pihak berkuasa tempatan apa-apa bilangan pegawai penguat kuasa sebagaimana yang perlu untuk membantu Pesuruhjaya dalam melaksanakan fungsinya dan menjalankan kuasanya di bawah Enakmen ini.

(2) Semua pegawai penguat kuasa yang dilantik di bawah subseksyen (1) hendaklah tertakluk kepada arahan dan kawalan am Pesuruhjaya, melaksanakan fungsi dan menjalankan kuasa yang diberikan kepada mereka di bawah Enakmen ini.

Kad kuasa

40. (1) Pesuruhjaya hendaklah mengeluarkan kepada setiap pegawai penguat kuasa suatu kad kuasa yang hendaklah ditandatangani oleh Pesuruhjaya.

(2) Semasa pegawai penguat kuasa itu menjalankan mana-mana kuasa di bawah Enakmen ini, dia hendaklah, apabila diminta, mengemukakan kepada orang yang terhadapnya dia bertindak itu atau yang daripadanya dia meminta apa-apa maklumat, kad kuasa yang dikeluarkan kepadanya di bawah subseksyen (1).

Menghalang pengeledahan, dsb.

41. Mana-mana orang yang—

- (a) menghalang atau melengahkan mana-mana pegawai penguat kuasa dalam melaksanakan apa-apa kemasukan yang berhak dilaksanakan olehnya di bawah Enakmen ini, atau dalam pelaksanaan apa-apa tugas yang dipertanggungkan atau apa-apa kuasa yang diberikan oleh Enakmen ini; atau
- (b) tidak mematuhi apa-apa permintaan sah daripada seseorang pegawai penguat kuasa yang bertindak melaksanakan tugasnya di bawah Enakmen ini,

melakukan suatu kesalahan.

Kuasa penyiasatan

42. Seseorang pegawai penguat kuasa hendaklah mempunyai segala kuasa bagi menyiasat apa-apa kesalahan di bawah Enakmen ini.

Kuasa memasuki dan memeriksa tapak warisan

43. (1) Mana-mana pegawai penguat kuasa atau pegawai yang diberi kuasa boleh pada bila-bila masa yang munasabah, memasuki dan memeriksa mana-mana tapak warisan bagi maksud menjalankan apa-apa kuasa pemeriksaan dan penyiasatan atau apa-apa perkara lain yang berhubung dengannya.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), pemunya atau penghuni tapak warisan hendaklah membenarkan pemeriksaan tersebut dan memberi kemudahan dan bantuan yang munasabah bagi pegawai tersebut menjalankan tugasnya.

Pengeledahan dan penyitaan dengan waran

44. (1) Jika ternyata pada Majistret, berdasarkan maklumat bertulis dengan bersumpah dan selepas apa-apa siasatan sebagaimana yang difikirkan perlu, bahawa ada sebab yang munasabah untuk mempunyai bahawa—

- (a) mana-mana tapak warisan telah digunakan atau akan digunakan bagi; atau
- (b) ada apa-apa keterangan yang perlu di tapak warisan bagi penjalanan suatu penyiasatan mengenai,

pelakuan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini, Majistret boleh mengeluarkan suatu waran yang memberi kuasa kepada pegawai penguat kuasa, pada bila-bila masa yang munasabah sama ada pada siang atau malam hari dan dengan atau tanpa bantuan, memasuki tapak warisan itu, jika perlu dengan kekerasan.

(2) Waran yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1) boleh memberi kuasa kepada pegawai penguat kuasa untuk menggeledah tapak warisan itu bagi mencari, dan untuk menyita dan mengalihkan dari tapak warisan itu—

- (a) apa-apa bahan, buku, dokumen atau benda lain yang berkenaan dengannya suatu kesalahan telah atau disyaki telah dilakukan; dan
- (b) apa-apa bahan, buku, dokumen atau benda lain yang semunasabahnya dipercayai memberi keterangan tentang pelakuan kesalahan itu.

(3) Seseorang pegawai penguat kuasa yang bertindak di bawah subseksyen (1) atau (2) boleh—

- (a) memecah buka mana-mana pintu luar atau dalam tapak warisan itu atau mana-mana pagar, kepungan atau halangan lain ke tapak warisan itu, bertujuan untuk membolehkan kemasukan ke dalam premis itu;
- (b) mengalihkan dengan kekerasan apa-apa halangan kepada kemasukan, pengeledahan, penyitaan atau pengalihan sebagaimana yang dia diberi kuasa untuk melaksanakannya di bawah subseksyen (1) atau (2); dan
- (c) menahan tiap-tiap orang yang ditemui di tapak warisan itu sehingga pengeledahan itu selesai.

Penyitaan benda, dsb.

45. Tanpa menjejaskan subseksyen 44(2), apa-apa bahan, buku, dokumen atau benda lain yang semunasabahnya disyaki oleh seseorang pegawai penguat kuasa telah digunakan atau akan digunakan dalam pelakuan apa-apa kesalahan di bawah Enakmen ini boleh disita dan ditahan oleh pegawai penguat kuasa itu.

Notis penyitaan

46. (1) Jika apa-apa penyitaan dibuat di bawah Bahagian ini, pegawai penguat kuasa yang membuat penyitaan itu hendaklah menyediakan suatu senarai tiap-tiap bahan, buku, dokumen atau benda lain yang disita dan tempat bahan, buku, dokumen atau benda lain itu telah dijumpai dan hendaklah menandatangani senarai itu.

(2) Senarai yang disediakan mengikut subseksyen (1) hendaklah diserahkan dengan serta-merta kepada pemunya atau penghuni tempat bahan, buku, dokumen atau benda lain yang disita itu dijumpai.

(3) Jika penyitaan itu dibuat di dalam atau di mana-mana tapak warisan yang tidak dihuni, pegawai penguat kuasa yang membuat penyitaan itu hendaklah menampalkan supaya mudah dilihat suatu senarai benda yang disita itu di tapak warisan itu.

(4) Jika apa-apa bahan, buku, dokumen atau benda lain disita selain di dalam atau dari tapak warisan, pegawai penguat kuasa yang membuat penyitaan itu hendaklah memberikan suatu notis secara bertulis mengenai penyitaan itu dan alasan penyitaan itu kepada pemunya bahan, buku, dokumen atau benda lain yang disita itu dengan menyerahkan suatu salinan notis itu kepada pemunya itu sendiri atau melalui pos ke tempat perniagaan atau kediamannya.

(5) Notis di bawah subseksyen (4) tidak perlu diberikan jika penyitaan itu dibuat dalam kehadiran atau dengan pengetahuan pemunya itu.

Pemeriksaan orang

47. Tiada seorang pun boleh diperiksa kecuali oleh seorang lain yang sama jantina dengan orang itu, dan pemeriksaan itu hendaklah dijalankan dengan penuh kesopanan.

Kuasa untuk menghendaki kehadiran orang yang mengetahui kes

48. (1) Seseorang pegawai penguat kuasa yang membuat siasatan di bawah Enakmen ini boleh, melalui perintah secara bertulis, menghendaki mana-mana orang yang pada hemat pegawai penguat kuasa itu mengetahui fakta dan hal keadaan kes itu supaya hadir di hadapannya, dan orang itu hendaklah hadir sebagaimana yang dikehendaki.

(2) Jika mana-mana orang itu enggan hadir sebagaimana yang dikehendaki oleh suatu perintah yang dibuat di bawah subseksyen (1), pegawai penguat kuasa itu boleh melaporkan keengganannya itu kepada Majistret yang hendaklah mengeluarkan suatu waran untuk memastikan kehadiran orang itu sebagaimana yang dikehendaki oleh perintah itu.

BAHAGIAN VIII

PELBAGAI

Fi masuk

49. (1) Seseorang pemunya tapak warisan boleh, dengan kelulusan dan tertakluk kepada apa-apa syarat sebagaimana yang dikenakan oleh Pesuruhjaya dan amaun yang boleh ditetapkan, mengenakan fi masuk ke tapak warisan itu.

(2) Jika Pesuruhjaya telah menyumbang kepada perbelanjaan pemeliharaan dan pemuliharaan mana-mana tapak warisan, Pesuruhjaya boleh mengenakan suatu levi ke atas fi masuk yang diterima oleh pemunya tapak warisan itu.

Pendakwaan

50. Tiada pendakwaan berkenaan dengan apa-apa kesalahan di bawah Enakmen ini atau mana-mana peraturan yang dibuat di bawah Enakmen ini boleh dimulakan kecuali oleh atau dengan keizinan bertulis Pendakwa Raya.

Pengendalian pendakwaan

51. Prosiding berkenaan apa-apa kesalahan di bawah Enakmen ini atau peraturan-peraturan boleh dengan izin Pendakwa Raya, dikendalikan oleh seorang pegawai penguat kuasa.

Kesalahan berkenaan dengan tapak warisan

52. (1) Tiada seorang pun boleh, tanpa kelulusan Pesuruhjaya secara bertulis—

- (a) mengorek, membina, menggali, membangun, menanam pokok, menguari, mengairi, membakar kapur atau mendeposit tanah atau sampah, di atas atau di tapak warisan atau kawasan pemuliharaan;

- (b) meroboh, mengganggu, menghalang, mengubah suai, menanda, meruntuhkan atau mengalih mana-mana bangunan atau monumen di mana-mana tapak warisan;
- (c) mendirikan apa-apa bangunan atau struktur bersebelahan dengan suatu monumen di dalam mana-mana tapak warisan;
- (d) memusnahkan perhubungan antara suatu bangunan dengan alam sekitarnya yang tidak selaras dengan ciri-ciri kejiranan di mana-mana tapak warisan;
- (e) mengekstrak, mengalih atau mengangkut, atau membenarkan pengekstrakan, pengalihan atau pengangkutan apa-apa bahan yang berasal daripada tanah yang menjadi suatu warisan semula jadi atau warisan kebudayaan;
- (f) membersihkan mana-mana kawasan atau mengganggu, memusnahkan atau mengalih mana-mana pokok, tumbuhan bawah, rumpai, rumput atau tumbuh-tumbuhan di mana-mana tapak warisan; atau
- (g) melakukan apa-apa aktiviti atau tindakan yang mungkin menyebabkan kerosakan kepada tanah yang bersempadanan dan tanah di sekitarnya yang telah didaftarkan sebagai tapak warisan.

(2) Mana-mana orang yang, tanpa kuasa yang sah, melanggar subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi lima tahun atau kedua-duanya.

Penalti am

53. Mana-mana orang yang melakukan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Enakmen ini yang tiada penalti diperuntukkan secara nyata boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau kedua-duanya.

Kos pembaikan, dsb.

54. Jika kesalahan yang dilakukan di bawah Enakmen ini menyebabkan kerosakan kepada, perobohan atau pembinasaan sesuatu tapak warisan atau bahan warisan, mahkamah boleh memerintahkan orang itu membayar, sebagai tambahan kepada apa-apa penalti yang dikenakan di bawah seksyen 52 atau 53, kos kerosakan bahan warisan itu atau kos pembaikan, pembaikpulihan atau pembinaan semula tapak itu.

Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

55. Jika suatu kesalahan di bawah Enakmen ini telah dilakukan oleh suatu pertubuhan perbadanan, mana-mana orang yang pada masa pelakuan kesalahan itu ialah seorang Pengurus Besar atau pegawai lain seumpamanya dalam pertubuhan perbadanan itu atau yang berupa bertindak atas mana-mana sifat sedemikian atau yang dengan apa-apa cara atau sehingga apa-apa takat bertanggungjawab bagi pengurusan apa-apa hal ehwal pertubuhan perbadanan itu atau yang membantu dalam pengurusan sedemikian, hendaklah, bersama dengan pertubuhan perbadanan itu, disifatkan telah melakukan kesalahan itu melainkan jika dia membuktikan bahawa kesalahan itu telah dilakukan tanpa pengetahuan, persetujuan atau pembiarannya dan bahawa dia telah mengambil langkah berjaga-jaga yang munasabah dan telah menjalankan usaha yang wajar untuk mencegah pelakuan kesalahan itu.

Pengkompaunan kesalahan

56. (1) Pesuruhjaya boleh, dengan keizinan secara bertulis Pendakwa Raya, mengkompaun mana-mana kesalahan yang dilakukan oleh mana-mana orang di bawah Enakmen ini atau mana-mana peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Enakmen ini, dengan menerima daripada orang yang semunasabahnya disyaki telah melakukan kesalahan itu suatu jumlah wang yang tidak melebihi lima puluh peratus daripada denda maksimum bagi kesalahan itu, dalam masa yang dinyatakan dalam tawaran itu.

(2) Suatu tawaran di bawah subseksyen (1) boleh dibuat pada bila-bila masa selepas kesalahan itu dilakukan, tetapi sebelum apa-apa pendakwaan baginya dimulakan.

(3) Jika amaun yang dinyatakan dalam tawaran di bawah subseksyen (1) tidak dibayar dalam tempoh yang dinyatakan dalam tawaran itu atau dalam apa-apa tempoh selanjutnya yang diberikan oleh Pesuruhjaya, pendakwaan bagi kesalahan itu boleh dimulakan pada bila-bila masa selepas itu terhadap orang yang kepadanya tawaran itu dibuat.

(4) Jika suatu kesalahan telah dikompaun di bawah subseksyen (1), tiada pendakwaan boleh dimulakan selepas itu berkenaan dengan kesalahan itu terhadap orang yang kepadanya tawaran untuk mengkompaun telah dibuat dan jika pemilikan telah diambil terhadap mana-mana buku, rekod atau dokumen lain atau apa-apa benda lain, buku, rekod, dokumen atau benda itu boleh dilepaskan tertakluk kepada apa-apa syarat yang dikenakan mengikut syarat kompaun.

Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948

57. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948 [*Akta 198*] hendaklah terpakai bagi apa-apa tindakan, guaman, pendakwaan atau prosiding terhadap mana-mana anggota Majlis atau pegawai lain berkenaan dengan apa-apa perbuatan, keabaiian atau keingkaran yang dibuat atau dilakukan olehnya atas sifat yang sedemikian.

Peraturan-peraturan

58. (1) Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat peraturan-peraturan yang perlu atau suai manfaat bagi melaksanakan maksud Enakmen ini.

(2) Tanpa menjejaskan keluasan subseksyen (1), Pihak Berkuasa Negeri boleh menetapkan—

(a) kriteria bagi pengisytiharan suatu tapak warisan;

(b) apa-apa perkara berkaitan pelan pengurusan pemuliharaan warisan;

- (c) garis panduan dan tatacara bagi pemeliharaan dan pemuliharaan Warisan Negeri;
- (d) syarat dan sekatan termasuk pembayaran dan amaun fi yang boleh dikenakan di bawah Enakmen ini;
- (e) tatacara bagi rayuan atau pengkompaunan kesalahan;
- (f) apa-apa cara dan borang yang hendak digunakan; dan
- (g) apa-apa perkara lain yang dikehendaki atau dibenarkan ditetapkan oleh Enakmen ini, atau yang perlu atau sesuai ditetapkan bagi menjalankan atau menguatkuasakan peruntukan Enakmen ini.

Diluluskan di dalam Dewan Undangan Negeri pada 10 Mei 2011.
[PSUKPP/08/0752/3 Klt.2; PUNPP 352/100/1/1/23]

MD PUAT BIN ROMLI
*Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Pulau Pinang*

LAWS OF THE STATE OF PENANG

Enactment 14

**STATE OF PENANG HERITAGE
ENACTMENT 2011**

Date of Royal Assent   ...   .   27 June 2011

Date of publication in the *Gazette*   ...   ...   18 August 2011

Publisher's Copyright ©

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording and/or otherwise without the prior permission of **Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Appointed Printer to the Government of Malaysia)**.

LAWS OF THE STATE OF PENANG**Enactment 14****STATE OF PENANG HERITAGE
ENACTMENT 2011**

ARRANGEMENT OF SECTIONS

**PART I
PRELIMINARY**

Section

1. Short title and commencement
2. Interpretation
3. Application of National Heritage Act 2005

PART II**PENANG HERITAGE COUNCIL**

4. Establishment of Penang Heritage Council
5. Functions of Council
6. Membership of Council
7. Secretary
8. Terms of office
9. Revocation of appointment and resignation
10. Vacation of office
11. Allowance
12. Meetings
13. Council may invite others to meetings
14. Establishment of committee

PART III

STATE HERITAGE COMMISSIONER

Section

15. State Heritage Commissioner
16. Functions of Commissioner
17. Power of Commissioner

PART IV

CULTURAL HERITAGE AND NATURAL HERITAGE

Chapter 1

Tangible cultural heritage and natural heritage sites

18. Designation of heritage site
19. Adjacent and nearby site
20. Power to enter site
21. Notice of designation of heritage site
22. Objection
23. Hearing
24. Decision of Commissioner
25. Appeal
26. Heritage site as State Heritage
27. Notice to local planning authority

Chapter 2

Intangible cultural heritage

28. Declaration of intangible cultural heritage

PART V

STATE HERITAGE

Section

- 29. Declaration of State Heritage
- 30. Ownership or possession of State Heritage
- 31. State Heritage Register

PART VI

MANAGEMENT, PRESERVATION AND CONSERVATION OF STATE HERITAGE

Chapter 1

Heritage site

- 32. Notice to sell heritage site
- 33. Change of ownership of heritage site
- 34. Care of heritage site
- 35. Application for planning permission
- 36. Financing preservation and conservation works
- 37. Conservation management plan

Chapter 2

Intangible cultural heritage

- 38. Conservation of intangible cultural heritage

PART VII

ENFORCEMENT

- 39. Appointment of enforcement officers
- 40. Authority card

Section

41. Obstruction of search, *etc.*
42. Power of investigation
43. Power to enter and inspect heritage site
44. Search and seizure with warrant
45. Seizure of thing, *etc.*
46. Notice of seizure
47. Search of persons
48. Power to require attendance of persons acquainted with case

PART VIII

MISCELLANEOUS

49. Entrance fee
50. Prosecution
51. Conduct of prosecution
52. Offences in respect of heritage site
53. General penalty
54. Cost of repair, *etc.*
55. Offences by body corporate
56. Compounding of offences
57. Public Authorities Protection Act 1948
58. Regulations

LAWS OF THE STATE OF PENANG**Enactment 14****STATE OF PENANG HERITAGE
ENACTMENT 2011**

I ASSENT,

(STATE SEAL)

TUN DATO' SERI UTAMA
(DR.) HAJI ABDUL RAHMAN
BIN HAJI ABBAS
Yang di-Pertua Negeri

27 June 2011
25 Rejab 1432

An Enactment to provide for the management, preservation and conservation of cultural heritage and natural heritage for the state of Penang, and for matters connected therewith.

[ ]

ENACTED by the Legislature of the State of Penang as follows:

PART I**PRELIMINARY****Short title and commencement**

1. (1) This Enactment may be cited as the State of Penang Heritage Enactment 2011.

(2) This Enactment shall come into operation on a date to be appointed by the State Authority by notification in the *Gazette*.

Interpretation

2. In this Enactment, unless the context otherwise requires—

“building” means a building or group of separate or connected buildings which, because of their architecture, their homogeneity or their place in the landscape, are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;

“Register” means the State Heritage Register established and maintained under section 31 containing a list of State Heritage items;

“area” includes site of works of man or the combined works of nature and man, and areas including archaeological sites which are of outstanding universal value from the historical, aesthetic, ethnological or anthropological point of view;

“Council” means the Penang Heritage Council established under section 4;

“monument” means architectural works, works of monumental sculpture and painting, elements or structures of an archaeological nature, inscriptions, cave dwellings and combinations of features, which are of outstanding universal value from the point of view of history, art or science;

“enforcement officer” means any officer appointed by the State Authority under section 39;

“authorized officer” means any officer duly authorized in writing by the Commissioner;

“conservation management plan” means a plan for conservation prepared under section 37;

“restoration” means the process of accurately recovering the form and details of a structure or part of a structure and its setting, as it appeared at some period in time, by removing the latter work and replacing the missing original work, and includes—

(a) full restoration which involves both exterior and interior;

- (b) partial restoration which involves the exterior, interior, or any partial combination and is adopted when only parts of a structure are important in illustrating cultural values at its level of historic significance, or contribute to the values for which the area was designated; and
- (c) adaptive restoration which involves all or a portion of the exterior restoration with the interior adapted to a modern functional use;

“reconstruction” means the process of accurately reproducing by new construction, the form and detail of a vanished structure, or part of it, as it appeared at some period in time and includes full or partial reconstruction;

“preservation” means halting further deterioration, decay or a state of dilapidation and providing structural safety and well being but does not contemplate significant rebuilding and includes—

- (a) techniques of arresting or slowing the process of deterioration, decay or state of dilapidation of an item or structure;
- (b) improvement of structural conditions to make a structure safe, habitable, or otherwise useful; and
- (c) normal maintenance and minor repairs that do not change or adversely affect the fabric or historic appearance of a structure;

“rehabilitation” means the process of returning a property to a state of utility through repair or alteration, which makes possible an efficient contemporary use while preserving those portions and features of the property which are significant to its historic architecture;

“conservation” includes preservation, restoration, reconstruction, rehabilitation and adaptation or any of its combination;

“owner”, in relation to any land, means the registered owner or the holder by customary tenure of the land;

“occupier” includes any person who occupy, manage or having control of any movable or immovable property;

“Commissioner” means the State Heritage Commissioner appointed under section 15;

“Commissioner of Heritage “ means the Commissioner of Heritage appointed under the National Heritage Act 2005 [*Act 645*];

“local authority” means any municipal council or city council, as the case may be, established under the Local Government Act 1976 [*Act 171*];

“local planning authority” shall have the same meaning assigned to it by the Town and Country Planning Act 1976 [*Act 172*];

“heritage site” means any tangible cultural heritage or natural heritage site which has been declared as a heritage site under section 18;

“cultural heritage” includes tangible or intangible form of cultural property, structure or artifact and may include a heritage matter, object, item, artifact, formation structure, performance, dance, song or music which has aesthetic, archaeological, architectural, cultural, historical, scientific, social, spiritual, linguistic or technological value pertinent to the historical or contemporary way of life of the community of Penang, on or in land but excluding natural heritage;

“tangible cultural heritage” includes area, monument and building;

“intangible cultural heritage” includes any form of expressions, languages, lingual utterances, sayings, musically produced tunes, notes, audible lyrics, songs, folk songs, oral traditions, poetry, music, dances as produced by the performing arts, theatrical plays, audible compositions of sounds and music, and martial arts that have existed in relation to the heritage of a Penang community;

“State Heritage” means any tangible cultural heritage site, intangible cultural heritage or natural heritage site declared as a State Heritage under section 29;

“natural heritage” includes natural features of any area which may consist of earthly physical or biological formations or group of such formations, geological or physiographical features, mountains, rivers, streams, rock formation, sea shore or any natural sites of outstanding value from the point of view of nature, science, history conservation or natural beauty including flora and fauna in the state of Penang.

Application of National Heritage Act 2005

3. Nothing contained in this Enactment shall in any manner affect or derogate from the provisions of the National Heritage Act 2005, and in the application of any provision of this Enactment to any person, the provision shall apply subject to the provisions of that Act and, accordingly, in the event of any conflict or inconsistency between any provision of this Enactment and that Act, the provisions of that Act shall prevail.

PART II

PENANG HERITAGE COUNCIL

Establishment of Penang Heritage Council

4. The Penang Heritage Council is established.

Functions of Council

5. The functions of the Council shall be to—

- (a) advise the State Authority on any matters relating to the preservation, conservation and protection of cultural heritage or natural heritage, and matters relating to implementation of this Enactment;

- (b) propose the formulation of policies on cultural heritage or natural heritage to the State Authority;
- (c) consult and coordinate with the Commissioner of Heritage on matters relating to preservation, conservation and protection of cultural heritage or natural heritage;
- (d) monitor and coordinate with the local planning authority in relation to the development plan for heritage site;
- (e) monitor and propose any improvement to the guidelines and conservation management plan for the State Heritage;
- (f) carry out study or research on cultural heritage or natural heritage; and
- (g) perform any other functions which may be directed to it by the State Authority for the proper and effective implementation of this Enactment for the purpose of management, preservation and conservation of cultural heritage or natural heritage.

Membership of Council

6. The Council shall consist of the following members:
  - (a) a Chairman who is the Chief Minister;
  - (b) three members of the State Executive Council;
  - (c) the State Secretary or his representative;
  - (d) the State Financial Officer or his representative;
  - (e) the Director of Town and Country Planning or his representative;
  - (f) the President of Penang Island Municipal Council or his representative;

- (g) the President of Seberang Perai Municipal Council or his representative;
- (h) the State Heritage Commissioner;
- (i) the Curator of Penang State Museum and Art Gallery or his representative;
- (j) the General Manager of Georgetown World Heritage Incorporated or his representative; and
- (k) not less than five members appointed by the State Authority.

Secretary

7. The Commissioner shall appoint any public officer to be the Secretary to the Council.

Terms of office

8. Subject to such conditions as may be specified in his instrument of appointment, a member appointed under paragraph 6(k) shall, unless he sooner resigns or vacates his office or his appointment is sooner revoked, hold office for a term not exceeding two years and may be eligible for reappointment.

Revocation of appointment and resignation

9. (1) The appointment of any member appointed under paragraph 6(k) may, at any time, be revoked by the State Authority without assigning any reasons for the revocation.

(2) A member appointed by the State Authority may, at any time, resign his office by giving a written notice addressed to the State Authority.

Vacation of office

10. The office of a member of the Council shall be vacated if he—

- (a) dies;
- (b) becomes a bankrupt;
- (c) has been convicted of any offence and sentenced to imprisonment for a term not less than two months;
- (d) is of unsound mind or is otherwise incapable of performing his duties; or
- (e) absents himself from three consecutive meetings of the Council without the leave of the Chairman, or in the case of the Chairman, without the leave of the State Authority.

Allowance

11. Every member of the Council may be paid such allowance as the State Authority may determine.

Meetings

12. (1) The Council shall meet at least once in every three months for the performance of its functions.

(2) The quorum of the Council at any meeting shall be at least half of the members of the Council.

(3) If, on any question to be determined by the Council there is an equality of votes, the Chairman shall have a casting vote.

(4) In the event of the Chairman being absent or unable to act due to illness or any other causes, any member of the Council may be elected by the members present to preside over the meeting.

(5) Subject to this Enactment, the Council may determine the procedures of its meetings.

Council may invite others to meetings

13. (1) The Council may invite any other persons to attend any meeting or deliberation of the Council for the purpose of advising it on any matter under discussion, but any person so attending shall have no right to vote at the meeting or deliberation.

(2) Any person invited to any meeting or deliberation of the Council under subsection (1) may be paid such allowance as the State Authority may determine.

Establishment of committee

14. (1) The Council may establish any committee as it considers necessary or expedient for the performance of its functions.

(2) A committee may control its own procedure.

(3) A committee shall be subject to and act in accordance with any direction given to it by the Council.

PART III

STATE HERITAGE COMMISSIONER

State Heritage Commissioner

15. The State Authority may appoint a public officer to be the State Heritage Commissioner for the proper carrying out of the provisions of this Enactment.

Functions of Commissioner

16. The functions of the Commissioner shall be to—

(a) ensure that this Enactment is administered, enforced, given effect to, carried out and complied with;

- (b) declare any cultural heritage and natural heritage as State Heritage;
- (c) coordinate with the Council in relation to the administration, preservation and conservation of heritage;
- (d) advise the local planning authority, any body or other agencies in relation to the administration, preservation and conservation of heritage;
- (e) establish and maintain a State Heritage Register;
- (f) promote and facilitate any research relating to heritage;
- (g) supervise and monitor the process of preservation and conservation of the State Heritage;
- (h) organize programmes, exhibition and promotion on tourism in relation to preservation and conservation of State Heritage;
- (i) formulate and issue policies, guidelines or directives in relation to management, preservation and conservation of heritage and, shall be in accordance with the policies and directions of the Commissioner of Heritage; and
- (j) perform any other functions under this Enactment as directed by the State Authority from time to time.

Power of Commissioner

17. The Commissioner shall have all such powers as may be necessary for, or in connection with, or incidental to, the performance of his functions under this Enactment.

PART IV

CULTURAL HERITAGE AND NATURAL HERITAGE

Chapter 1

*Tangible cultural heritage and
natural heritage sites*

Designation of heritage site

18. (1) The Commissioner may with the approval of the State Authority, designate any site which has natural heritage or tangible cultural heritage value to be a heritage site.

(2) For the purpose of subsection (1), the Commissioner may consult with the Council before obtaining the approval of the State Authority.

Adjacent and nearby site

19. (1) Where a site has no tangible cultural heritage or natural heritage value but the Commissioner is satisfied that it should be designated as a heritage site because of its proximity to and for the protection and enhancement of another site designated as a heritage site under section 18, the Commissioner may designate such site as a heritage site.

(2) Any designation made under subsection (1) shall be revoked if the designation of that other site is revoked.

Power to enter site

20. (1) The Commissioner or any authorized officer may at any time enter any site to inspect, survey, investigate or to carry out any work necessary for the purpose of designating the site as a heritage site.

(2) The Commissioner or any authorized officer shall give a notice in writing not less than fourteen days from the date of the entry to the owner or occupier of the site.

(3) Where the owner or occupier of the site objects to such entry under subsection (1) on religious ground, the Commissioner or any authorized officer shall not enter such site unless with the direction in writing from the State Authority.

(4) The Commissioner may enter into any arrangement with the owner or occupier of the site for any loss or damage suffered or alleged to have been suffered by the owner or occupier by reason of such entry.

(5) Any person who obstructs or refuse to allow the Commissioner or any authorized officer to enter any site under subsection (1) commits an offence.

Notice of designation of heritage site

21. (1) When a Commissioner has decided to designate a site to be a heritage site, he shall give a written notice to the owner or the occupier of the site of his decision.

(2) The Commissioner shall, as soon as possible, after giving notice under subsection (1)—

(a) cause to be published in the *Gazette* and a local newspaper in the national language—

(i) a notice to designate the site as a heritage site, and

(ii) any other matters constituting or relating to the designation which in his opinion is desirable to be published; and

(b) file a notice to designate the site as a heritage site at the land office where the site is situated.

Objection

22. An owner or the occupier of the site or any other person affected or likely to be affected by the designation of the site as a heritage site may make an objection to the decision of the designation of the site by giving a notice of objection to the Commissioner within thirty days from the date of publication of the notice under paragraph 21(2)(a).

Hearing

23. (1) When the Commissioner received any objection notice under section 22, the Commissioner shall fix a date, time and place to hear such objection and shall inform in a prescribed form to the objecting party at least twenty one days before the hearing date.

(2) Upon receipt of the notice under subsection (1), the objecting party shall appear before the Commissioner and give reasons for such objection.

Decision of Commissioner

24. (1) Where the Commissioner, after hearing the objection under section 22 and subject to section 25, if any, is satisfied the site has natural heritage or tangible cultural heritage value, the Commissioner may—

(a) designate the site as a heritage site; and

(b) give the owner or the occupier of the site a written notice of his decision.

(2) As soon as possible after the decision is made under subsection (1), the Commissioner shall—

(a) cause to be published in the *Gazette* and a local newspaper in the national language—

(i) a notice that site has been designated as a heritage site; and

(ii) any other matters constituting or relating to the designation which in his opinion is desirable to be published; and

(b) file a notice in the land office where the heritage site is situated notifying that the site has been designated as a heritage site.

(3) If the Commissioner decided not to proceed with the proposed designation of the site, the Commissioner shall immediately notify the owner or the occupier of the site and the land office where the site is located in writing of his decision, with or without assigning any reason.

Appeal

25. (1) Any person who is aggrieved by the decision of the Commissioner under subsection 24(1) may, within thirty days from the date of such decision appeal in writing to the State Authority.

(2) The State Authority may affirm, reverse or vary the decision appealed against and, in confirming, reversing or varying the decision, may impose such terms or conditions as he deems just or necessary.

(3) Before making any decision under subsection (2), the State Authority may refer the matter to the Council.

(4) Where the State Authority affirms the decision of the Commissioner, the Commissioner shall designate the site as a heritage site.

(5) The decision of the State Authority under this section shall be final.

Heritage site as State Heritage

26. The Commissioner may, with the approval of the State Authority, declare any heritage site which has been designated under this Chapter to be a State Heritage.

Notice to local planning authority

27. The Commissioner shall notify the local planning authority where the State Heritage is located to enable the authority to take into consideration any matters, policies, strategies or action plans in relation to the interest of the State Heritage in preparing any development plan in that area under the Town and Country Planning Act 1976.

Chapter 2

Intangible cultural heritage

Declaration of intangible cultural heritage

28. (1) The Commissioner may, with the approval of the State Authority, declare any intangible cultural heritage in the state of Penang to be a State Heritage.

(2) Any person may propose to the Commissioner any intangible cultural heritage to be declared as the State Heritage.

PART V

STATE HERITAGE

Declaration of State Heritage

29. (1) The commissioner may, with the approval of the State Authority, by notification in the *Gazette*, declare any tangible cultural heritage site, intangible cultural heritage or natural heritage site as a State Heritage.

(2) In making a declaration under subsection (1), the Commissioner may consider the following matters:

(a) the historical importance of the State;

(b) the design or aesthetic characteristics;

- (c) the innovation or scientific or technical achievements;
- (d) the social or cultural relationship of society;
- (e) the potential to educate, illustrate or provide scientific investigation in relation to the cultural heritage and natural heritage in the state of Penang; or
- (f) the uniqueness of the cultural heritage or natural heritage.

(3) Where the site is on an alienated land or belongs to any person other than the State Government, the owner, custodian or trustee of that site, shall be notified at least thirty days prior to the date of the proposed declaration.

(4) Where the declaration under subsection (1) involves an intangible cultural heritage and copyright still subsists in such works, the consent of the copyright owner shall be obtained before any declaration is made.

Ownership or possession of State Heritage

30. Any State Heritage which is owned or possessed by a person other than the State Government may remain in the possession of its owner, custodian or trustee.

State Heritage Register

31. (1) The Commissioner shall establish a register known as the State Heritage Register which contains the lists of tangible cultural heritage site, intangible cultural heritage and natural heritage site which have been declared as the State Heritage under section 29.

(2) The Commissioner shall maintain and ensure that the Register is kept up to date from time to time and in good condition.

(3) Any person may request for any information contains in the Register and the Commissioner may provide the information and impose prescribed fee for such information.

PART VI

MANAGEMENT, PRESERVATION AND CONSERVATION OF STATE HERITAGE

Chapter 1

Heritage site

Notice to sell heritage site

32. An owner of a heritage site who intent to sell the whole or any part of the heritage site, shall notify the Commissioner in writing of any information on the agreement within twenty eight days from the date of the signing of the agreement.

Change of ownership of heritage site

33. (1) Any person who purchase or acquire any heritage site shall, within twenty eight days from the date of completion of the purchase or acquisition, notify the Commissioner in writing of—

(a) his name and address; and

(b) whether he intents to occupy the site.

(2) Any person who has notified the Commissioner of any information under subsection (1) shall, within twenty eight days of any change to the information provided, notify the Commissioner in writing of the change.

Care of heritage site

34. (1) The owner or occupier of a heritage site shall ensure that the site is always in a good condition.

(2) The owner or occupier of a heritage site shall permit the Commissioner, any authorized officer or enforcement officer to enter the site for the purpose of carrying out any conservation, repair or maintenance works as he deems expedient or necessary.

(3) Where the Commissioner is satisfied that reasonable steps are not being taken for properly preserving the heritage site, he may carry out such repair works, after giving to the owner or occupier of the site a fourteen days notice in writing of his intention to do so, and all costs and expenses incurred while carry out the works shall be reimbursed by the owner or the occupier of the site.

Application for planning permission

35. (1) The local planning authority shall coordinate and seek the advice from the Commissioner before giving any planning permission or development order involving a heritage site.

(2) An application made under subsection (1) shall contain the following matters:

- (a) sufficient particulars to identify the monument or building in relation to the application, including its layout plan, measured building plan and photographs of its angle, including the exterior and interior of such monument or building;
- (b) such other plans and drawings to describe the work in the application;
- (c) measures that have been taken to secure the safety of the heritage site and the neighbouring land; and

(d) such other particulars as may be required by the Commissioner.

(3) For the purpose of paragraph 2(c), neighbouring land means—

(a) any adjoining land within a distance of two hundred metres from the boundary of the land to which an application under this section relates;

(b) any land separated from the land to which an application made under this section relates by any road, lane, drain or reserved land, the width of which does not exceed twenty metres and which would be adjoining the land to which the application relates had they not been separated by such road, lane, drain or reserved land; or

(c) any land located within a distance of two hundred metres from the boundary of the land to which an application under this section relates.

(4) The Commissioner shall advise the local planning authority to impose any condition when approving planning permission or a development order involving a heritage site which may include—

(a) requiring the compliance with any conservation guidelines and procedures issued by the State Authority;

(b) requiring the payment of any damage caused to any heritage site after the works authorized by the planning permission or the development order are completed; or

(c) requiring the protection and preservation of any specific features of the heritage site.

(5) Where the planning permission is given, the Commissioner shall liaise, co-operate and coordinate with the local planning authority to ensure that any terms and conditions imposed on the owner or occupier of the heritage site relating to the conservation of heritage are complied with.

(6) Any person who contravenes any condition imposed under subsection (4) commits an offence.

Financing preservation and conservation works

36. (1) An owner of a heritage site may apply to the Commissioner for any grant or loan for the purpose of carrying out any preservation and conservation works on the site.

(2) For the purpose of subsection (1), the Commissioner shall consider the application from the owner of the heritage site by taking into account any matter that he thinks relevant for purpose of preservation and conservation of the site, and submit his proposal to the Council for approval.

(3) The Council may, after considering the proposal submitted to it, either approve it, in whole or in part or reject it.

(4) The Council through the Commissioner shall submit the approved application to the State Authority for the assent of the State Authority, and upon the assent being given the Commissioner shall disburse a grant or loan for preservation and conservation works.

(5) When giving its assent, the State Authority may impose such conditions as it deems appropriate on the owner.

Conservation management plan

37. (1) The Commissioner shall, after consultation with the Council, prepare a conservation management plan for the purposes of—

- (a) promoting the conservation or reconstruction of a heritage site; and

- (b) ensuring proper management of a heritage site, including the use and development of all buildings, monuments and areas in the heritage site and the preservation of living environments.
- (2) The Commissioner shall from time to time—
- (a) submit the conservation management plan to the local planning authority;
  - (b) advice and coordinate with the local planning authority for the implementation of the conservation management plan and its guidelines; and
  - (c) review any conservation management plan.

Chapter 2

Intangible cultural heritage

Conservation of intangible cultural heritage

38. (1) The Commissioner may establish a guideline for the purpose of preservation and conservation of the intangible cultural heritage in the state of Penang.

(2) The owner or custodian of a heritage object in the form of an intangible cultural heritage shall take all necessary steps to develop, identify, transmit, cause to be performed and facilitate the research on the intangible cultural heritage according to the guidelines and procedures as may be prescribed.

PART VII

ENFORCEMENT

Appointment of enforcement officers

39. (1) The State Authority may, from time to time, appoint among public officers and officers of the local authority such number of

enforcement officers as may be necessary to assist the Commissioner in performing its functions and exercising its powers under this Enactment.

(2) All enforcement officers appointed under subsection (1) shall be subjected to the direction and general control of the Commissioner, perform the functions and exercise the powers given to them under this Enactment.

Authority card

40. (1) The State Authority shall issue to each enforcement officer an authority card which shall be signed by the Commissioner.

(2) Whenever such enforcement officer exercises any of the powers under this Enactment, he shall, on demand produce to the person against whom he is acting or from whom he seeks any information the authority card issued to him under subsection (1).

Obstruction of search, etc.

41. Any person who—

(a) obstructs or delays any enforcement officer in effecting any entrance which he is entitled to effect under this Enactment, or in the execution of any duty imposed or power conferred by this Enactment; or

(b) fails to comply with any lawful demand of an enforcement officer in the execution of his duty under this Enactment,

commits an offence.

Power of investigation

42. An enforcement officer shall have all powers to investigate any offence under this Enactment.

Power to enter and inspect heritage site

43. (1) Any enforcement officer or any authorized officer may at any reasonable time, enter and inspect any heritage site for the purpose of exercising any power of inspection, and enquiry or other matters related to it.

(2) For the purpose of subsection (1), the owner or occupier of a heritage site shall permit the inspection and provide reasonable facilities and assistance to the officers in discharging their duties.

Search and seizure with warrant

44. (1) If it appears to a Magistrate, upon written information on oath and after such enquiry as he considers necessary, that there is reasonable cause to believe that—

(a) any heritage site has been used or are about to be used for; or

(b) there is any necessary evidence at the heritage site for the conduct of an investigation into,

the commission of an offence under this Enactment, the Magistrate may issue a warrant authorizing the enforcement officer, at any reasonable time by day or by night and with or without assistance, to enter the heritage site, if need be by force.

(2) A warrant issued under subsection (1) may authorize the enforcement officer to search the heritage site for, and to seize and remove from the heritage site—

(a) any material, book, document or other things in respect of which an offence has or is suspected to have been committed; and

(b) any material, book, document or other things that is reasonably believed to furnish evidence of the commission of the offence.

(3) An enforcement officer acting under subsection (1) or (2) may—

(a) break open any outer or inner door of the heritage site or any fence, enclosure or other obstruction to the heritage site, in order to effect entry into the premises;

(b) remove by force any obstruction for such entry, search, seizure or the removal as he is empowered to do under subsection (1) or (2); and

(c) detain every person found at the heritage site until the search has been completed.

Seizure of thing, etc.

45. Without prejudice to subsection 44(2), any material, book, document or other things that an enforcement officer reasonably suspects has been used or will be used in the commission of any offence under this Enactment may be seized and detained by the enforcement officer.

Notice of seizure

46. (1) Where any seizure is made under this Part, the enforcement officer making the seizure shall prepare a list of every material, book, document or other things seized and of the place in which it is found and shall sign the list.

(2) The list prepared in accordance with subsection (1) shall be delivered immediately to the owner or the occupier of the heritage site where the seized material, book, document or other things is found.

(3) Where the seizure is made in or at any heritage site which is unoccupied, the enforcement officer making the seizure shall post a list of the things seized conspicuously at the heritage site.

(4) Where any material, book, document or other things is seized otherwise than in or from heritage site, the enforcement officer making the seizure shall give a notice in writing of the seizure and the grounds of the seizure to the owner of the seized material, book, document or other things by submitting a copy of such notice to the owner in person or by post at his place of business or residence.

(5) A notice under subsection (4) may not be given where the seizure is made in the presence or with the knowledge of the owner.

Search of persons

47. No person shall be searched except by another person of the same gender, and such search shall be conducted with strict regard to decency.

Power to require attendance of persons acquainted with case

48. (1) The enforcement officer making an investigation under this Enactment may, by order in writing, require the attendance before himself of any person who appears to him to be acquainted with the facts and circumstances of the case, and such person shall attend as required.

(2) If any such person refuses to attend as required by an order made under subsection (1), the enforcement officer may report his refusal to a Magistrate who shall issue a warrant to secure the attendance of such person as may be required by the order.

PART VIII

MISCELLANEOUS

Entrance fee

49. (1) An owner of a heritage site may, with the approval and subject to any condition as the Commissioner may impose an amount as may be prescribed, charge an entrance fee into the heritage site.

(2) Where the Commissioner has contributed towards the expenses of preservation and conservation of any heritage site, the Commissioner may impose a levy on the entrance fee received by the owner of the heritage site.

Prosecution

50. No prosecution for any offence under this Enactment or any regulations shall be instituted except by or with the consent in writing of the Public Prosecutor.

Conduct of prosecution

51. Proceedings in respect of any offence under this Enactment or any regulations may with the consent of the Public Prosecutor, be conducted by an enforcement officer.

Offences in respect of heritage site

52. (1) No person shall, without the approval in writing of the Commissioner—

- (a) dig, construct, excavate, build, plant trees, quarry, irrigate, burn lime or deposit earth or refuse, on or at the heritage site or conservation area;

- (b) demolish, disturb, obstruct, modify, mark, pull down or remove any building or monument at any heritage site;
- (c) erect any building or structure abutting upon a monument at any heritage site;
- (d) destroy the relation of a building and its environment that is incompatible with the character of the neighbourhood at any heritage site;
- (e) extract, remove or transport, or permit the extraction, removal or transportation of any material originating from the land which constitutes a natural heritage or cultural heritage;
- (f) clear any area or interfere with, destroy or remove any tree, undergrowth plant, weed, grass or vegetation at any state heritage site; or
- (g) do any activity or action that would likely cause damage to the adjacent and surrounding lands which have been registered as the heritage site.

(2) Any person who, without lawful authority, contravenes subsection (1) commits an offence and shall, on conviction, be liable to a fine not exceeding five hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding five years or to both.

General penalty

53. Any person who commits an offence under this Enactment or any regulations made under this Enactment where no penalty is expressly provided shall, on conviction, be liable to a fine not exceeding fifty thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding two years or to both.

Cost of repair, etc.

54. Where the offence committed under this Enactment caused damage to, demolition or destruction of a heritage site or heritage material, the court may order the person to pay, in addition to any penalty that may be imposed under section 52 or 53, the costs of the damage of the heritage material or the cost of the repair, restoration or reconstruction of the site.

Offences by body corporate

55. Where an offence under this Enactment has been committed by a body corporate, any person who at the time of the commission of the offence was a General Manager or other similar officer of the body corporate or who was purporting to act in any such capacity or was in any manner or to any extent responsible for the management of any of the affairs of body corporate or was assisting in such management, shall, as well as the body corporate, be deemed to have committed that offence unless he proves that the offence was committed without his knowledge, consent or connivance and that he took reasonable precautions and had exercised due diligence to prevent the commission of the offence.

Compounding of offences

56. (1) The Commissioner may, with the consent in writing of the Public Prosecutor, compound any offence committed by any person under this Enactment or any regulations made under this Enactment, by accepting from the person reasonably suspected of having committed such offence a sum of money not exceeding fifty percent of the maximum fine for such offence, within the time specified in the offer.

(2) An offer under subsection (1) may be made at any time after the offence was committed, but before any prosecution has been instituted.

(3) If the amount specified in the offer under subsection (1) is not paid within the time specified in the offer or within such extended period as the Commissioner may grant, prosecution for the offence may be instituted at any time against the person to whom the offer was made.

(4) Where an offence has been compounded under subsection (1) no prosecution shall be instituted after that in respect of the offence against the person to whom the offer to compound was made and where possession has been taken of any books, records or other documents or any other things, such books, records, documents or things may be released subject to such conditions as may be imposed in accordance with the conditions of the compound.

Public Authorities Protection Act 1948

57. The Public Authorities Protection Act 1948 [*Act 198*] shall apply to any action, suit, prosecution or proceedings against any members of the Council or other officers in respect of any act, neglect or default done or committed by him in such capacity.

Regulations

58. (1) The State Authority may make regulations as may be expedient or necessary for carrying out the purposes of this Enactment.

(2) Without prejudice to the generality of subsection (1), the State Authority may prescribe—

- (a) the criteria for determination a heritage site;
- (b) any matters regarding the heritage conservation management plan;
- (c) guidelines and procedures for the preservation and conservation of State Heritage;

- (d) the conditions and restrictions including the payment and amount of fees that may be imposed under this Enactment;
- (e) procedures on appeal or compounding of offences;
- (f) any manner and form to be used; and
- (g) any other matters which are required or allowed to be prescribed by this Enactment, or are necessary or proper to be prescribed for the performance or enforcement of the provisions of this Enactment.

Passed in the State Legislative Assembly on the 10 May 2011.
[PSUKPP/08/0752/3 Klt.2; PUNPP 352/100/1/1/23]

MD PUAT BIN ROMLI
Clerk of the Legislative Assembly
Penang

UNDANG-UNDANG NEGERI PULAU PINANG

Enakmen 15

**ENAKMEN CAJ AIR PULAU PINANG
(PENGESAHAN) 2011**

Tarikh Persetujuan DiRaja ... .. 27 Jun 2011

Tarikh diterbitkan dalam *Warta* ... .. 18 Ogos 2011

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik).

UNDANG-UNDANG NEGERI PULAU PINANG**Enakmen 15****ENAKMEN CAJ AIR PULAU PINANG
(PENGESEHAN) 2011**

DIPERKENANKAN,

(MOHOR KERAJAAN)

**TUN DATO' SERI UTAMA
(DR.) HAJI ABDUL RAHMAN
BIN HAJI ABBAS**
*Yang di-Pertua Negeri*25 Rejab 1432
27 Jun 2011

Suatu Enakmen untuk mengesahkan pengenaan dan pemungutan fi berkenaan dengan caj air oleh Pihak Berkuasa Negeri selama tempoh mulai 1 Januari 2001 hingga 31 Oktober 2010.

[ ]

DIPERUNDANGKAN oleh Kuasa Undangan Negeri Pulau Pinang seperti yang berikut:

Tajuk ringkas

1. Enakmen ini bolehlah dinamakan Enakmen Caj Air Pulau Pinang (Pengesahan) 2011.

Pengesahan dan tanggung rugi

2. (1) Walau apa pun peruntukan Enakmen Pembekalan Air, 1998, fi yang telah dikenakan dan dipungut oleh Pihak Berkuasa Negeri berkenaan dengan caj air selama tempoh mulai 1 Januari 2001 hingga 31 Oktober 2010 hendaklah disifatkan telah dikenakan dan dipungut dengan sah.

(2) Tiada tindakan atau prosiding undang-undang boleh dibawa, dimulakan atau dikekalkan terhadap Kerajaan Negeri Pulau Pinang atau mana-mana pegawai Kerajaan Negeri Pulau Pinang atau mana-mana orang yang bertindak di bawahnya berkenaan dengan apa-apa fi yang dikenakan dan dipungut, dan jika apa-apa tindakan atau prosiding undang-undang sedemikian telah dibawa, dimulakan atau dikekalkan, ia hendaklah dibatalkan dan dijadikan tidak sah dan tiada pembayaran balik berkenaan dengan fi yang telah dikenakan dan dipungut seperti yang dinyatakan dalam Enakmen ini boleh dibuat.

Diluluskan di dalam Dewan Undangan Negeri pada 10 Mei 2011.
[PSUKPP/31/R/01; PUNPP 352/100/1/1/34]

MD PUAT BIN ROMLI
*Setiausaha Dewan Undangan Negeri
Pulau Pinang*

LAWS OF THE STATE OF PENANG

Enactment 15

**PENANG WATER CHARGES (VALIDATION)
ENACTMENT 2011**

Date of Royal Assent ... .. 27 June 2011

Date of publication in the *Gazette* ... .. 18 August 2011

Publisher's Copyright ©

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording and/or otherwise without the prior permission of **Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Appointed Printer to the Government of Malaysia)**.

LAWS OF THE STATE OF PENANG**Enactment 15****PENANG WATER CHARGES (VALIDATION)
ENACTMENT 2011**

I ASSENT,

(STATE SEAL)

TUN DATO' SERI UTAMA
(DR.) HAJI ABDUL RAHMAN
BIN HAJI ABBAS
Yang di-Pertua Negeri

27 June 2011
25 Rejab 1432

An Enactment to validate the imposition and collection of fees in respect of water charges by the State Authority during the period from 1 January 2001 to 31 October 2010.

[ ]

ENACTED by the Legislature of the State of Penang as follows:

Short title

1. This Enactment may be cited as the Penang Water Charges (Validation) Enactment 2011.

Validation and indemnity

2. (1) Notwithstanding the provisions of the Water Supply Enactment 1998, the fees which were imposed and collected by the State Authority in respect of water charges during the period from 1 January 2001 to 31 October 2010 shall be deemed to have been validly imposed and collected.

(2) No action or legal proceeding shall be brought, instituted or maintained against the Government of the State of Penang or any officer of the Government of the State of Penang or any person acting under them in respect of any fees which were charged and collected, and if any such action or legal proceeding has been brought, instituted or maintained, it shall be discharged and made void and no refund in respect of the fees charged and collected as stated in this Enactment shall be made.

Passed in the State Legislative Assembly on the 10 May 2011.
[PSUKPP/31/R/01; PUNPP 352/100/1/1/34]

MD PUAT BIN ROMLI
Clerk of the Legislative Assembly
Penang

